

PANCsoVA és VIDÉKE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

WOCHENBLATT FÜR POLITIK UND SOCIALE INTERESSEN.

Szerkesztői iroda:
Templomtöze, Graff-féle ház
A lap szellemi, valamint anyagi részét illető minden közlemény ide intézendő

A „Pancsova és Vidéke“ Előfizetési díja:

Egész évre 5 frt.	Vidékire 5 frt. 50 kr.
Fél „ 2 „ 50 kr.	„ 2 „ 75 „
Negyed „ 1 „ 25 „	„ 1 „ 50 „

A lap megjelenik vasárnaponként.
Kéziratok nem adnak vissza. Aláírás nélkül beérkezett cikkek nem vétetnek tekintetbe.
Hirdetések: A négyhasábos garmondosor ára 6 kr. Nyilvántartásban 10 kr. a minden hirdetésért járó 30 kr. ide nem értve. Gyakoribb, vagy nagyobb hirdetéseknek árleengedéssel szolgálunk.
A lap egyes számának ára 10. kr. és kapható Beck I. könyvkereskedésben.

Redaktionsbureau:
Kirchengasse W. v. Graff'sches Haus
Sämtliche sich auf den intellektuellen als auch materiellen Theil des Blattes beziehende Sendungen sind hierher zu richten.

Pränumerationenbedingungen:

Auf ein Jahr 5 fl.	Für die Prov. 5 fl. 50 kr.
halbes „ 2 „ 50 kr.	„ 2 „ 75 „
viertel „ 1 „ 25 „	„ 1 „ 50 „

Das Blatt erscheint jeden Sonntag
Manuskripte werden nicht zurückgegeben. Ohne Unterschrift eingesendete Artikel werden nicht berücksichtigt. Inserate: Die vierspaltige Garmondzeile oder deren Raum kostet 6 kr. Eingesendet 10 kr. Die jedesmalige Stempelgebühr von 30 Kr. nicht mitbegriffen. Bei häufigeren Anzeigen nach Abfindung. Die einzelne Nummer des Blattes kostet 10 kr. Zu haben in der Buchhandlung des E. Beck.

A magyar állami pénzügyek reformja és Széll Kálmán.

A magyar állami pénzügyek reformja, mit évek óta a legsürgősebb feladatként jellemeztünk, a radikális és erőlyes fogantatás stadiumába lépett. Széll Kálmán fontos beszéde, mely nyílt programot tartalmaz, felvilágosítja a közvéleményt s az összes pártokat a felől, hogy a pénzügyi reform eme kérdése sokkal magasabb fokot áll, hogy sem pártüredékek érdekeinek előmozdítására és kortes czélokra legyen kiszákmányolható.

Már maga azon tény, hogy a pénzügyminiszterium vezetését Tisza Kálmán maga vette át, valamint ama nyilatkozatok, melyeket Tisza a parlamentben s egyéb alkalmakkor oly szigorúan körülírva tett, azt bizonyítják, hogy Tisza Kálmán és Széll Kálmán közt elvi véleménykülönbség nincs.

Széll Kálmán beszéde politikai esemény, mert egy nagy jelentőségű és európai hírű pénzügyi kapacitás minden pártfegyelmétől menten, tekintet nélkül nyíltsággal, nem gyanítható loyaltással mondja ki abban a teljes igazságot. Az ellenzék örül ezen és örömeinek van jogosultsága, de a legszenvedélyesebb ellenzék sem ürülhet rajta inkább, mint Tisza Kálmán. Ő ezen közreműködést, ha az a közvélemény reformálásában is segítkezik, ép oly szívesen fogadja, mint a mérsékelt ellenzék vezére.

Széll programjának negatív része, vagyis az állami kiadások leszállítása végeti fogantatandó rendszabályok összege és rendszere, párhuzamos azon elvekkel, melyeket Tisza Kálmán vall.

Tárcza. — Feuilleton.

Visszaadtad!

Visszaadtad emlékeim,
Visszaadtad mindent nekem,
Hogy ne legyen semmi, ami
Féltetne bús emlékem.

Visszaadtad arcképeimet,
Hogy felelhes mind örökök! —
Oh, csak elváltott nyugalmam,
Nem adhatod vissza többé!

Ivánovits József.

Das Gespenst des Majors.

Novelle aus dem Französischen von (*)
Schluss.

Nie sah ich ein schöneres Weib, nie liebte ich ein anderes Wesen: das Haar schwarz wie Ebenholz, die schönen schwarzen Augen, das bleiche Gesicht, der kleine Mund, die kleine Hand, die saufte melodische Stimme, das waren die Eigenschaften, die mein Herz seit dem an macher Frau gesucht, doch nicht gefunden. . . Dies war das Ideal meiner Liebe, meines Glückes. Mein ganzes Leben hindurch suchte ich dieses Ideal. Erst in jener Stunde durfte ich es sehen, die das Verhängnis dazu bestimmte.

Vor fünf Jahren musste ich, um mein Regiment zu erreichen, durch die Apenninen reiten. Da ertönte die Glocke eines nahen Klosters, mein Lieblingspferd Fraschierollo wurde scheu, und mit unbezähmbarer Schnelle trug es mich über Geröll und Gestein dem sicheren Verderben entgegen.

Sie kennen die Apenninen, wo der Mensch

Széll nem tartja bár az országház építést most elhalasztatlannak, de hiszen e kiadás tényleg 10 évre van elhalasztva, illetve felosztva. A közlekedésügyi miniszteriumban e rendszer ma már valóságos lett. A többi miniszteriumokban ugyanez fog, ugyanennek kell megtörténni.

Mind a két ellenzéki párt csakis hazafias és parlamentáris kötelességet teljesít s elvitáztalan jogával él, ha a pénzügyi kezelés fölött egészben véve s minden egyes miniszterium pénzügyi kezelés fölött külön-külön a legszigorúbb tárgyilagos kritikát gyakorolja. Csak-hogy a túlzás által épen a nagy ügynek ártunk.

Valamely kormány feladata minden esetre magasabb, hogy sem a törvényhozás betűszerinti engedelmes végrehajtóközége legyen, mert minden alkotmányos kormány erkölcsileg kötelezve van bizonyos elvek alapján nemcsak a vezetés irányát meghatározni, hanem saját pártját is ezen elvek követése érdekében, — ha kell még jogos de nem időszerű kívánalmak megtagadása által is — befolyásolni. Ezt Tisza Kálmán az öt jellemző tekintetküli nyíltsággal világosan kijelentette, midőn elismerte, hogy az egész országra szükséges egy általános intés és midőn elismerte, hogy némi tekintetben gyöngeség lenne a kormánytól, ha nem volna ereje visszautasítani oly kívánalmakat, melyeknek teljesítéséhez a szükséges pénztári alap nincs meg.

Tisza Kálmán ép úgy, mint Széll, a bevételek fokozásának halaszthatlan eszközeként a közvetett és a fogyasztási adók reformját jelölte meg.

statt eines guten Weges fünf hundert schlechte findet.

Tiefe Abgründe begrenzen beiderseits den Weg. Jeden Augenblick war ich in Gefahr zu stürzen, wenn eine schwarze Gestalt in der Mitte des Weges nicht plötzlich erschienen wäre. Mein Pferd, als wenn es einer übernatürlichen Gewalt gehorchen würde, stand plötzlich still, fast fünfzig Schritte vor meiner Reiterin.

— Hannibal Morosini, ertönte eine Stimme, die mich angenehm erheben machte, noch einmal wirst du mich sehen, in deiner letzten Stunde!

Mit einer fieberhaften Eile stieg ich von meinem Pferd, das wie angewurzelt auf einem Platze stand und stürzte mich auf meine Erretterin; aber leider sie verschwand. Ich durchsuchte das Gebüsch, umsonst war alle meine Mühe. Der Major verstummte; sein Athem wurde kürzer, das Röcheln stärker.

— Versuchen Sie zu schlafen, sagte ich ihm; vergessen Sie, Ihre Seele bedarf der Ruhe.
— So ist es, antwortete er schwerfällig, auch Sie . . . auch Sie glauben, dass es eine Hallucination gewesen, dass ich irre rede . . . Merken Sie auf es dauert ja so wie so nicht lange . . . In der letzten Stunde erscheint sie. . . Sie versprochen es . . . auch Sie werden sie dann sehen! . . .

In diesem Augenblick schrie er auf, noch einmal wollte er sich im Bette aufrichten, während er mit dem Finger gegen das Fussende zeigte, aber er war zu schwach und bald fiel er leblos in die Kissen zurück.

Der letzte Morosini war nicht mehr.

IV.

Zu Füssen des Bettes stand eine schlankere Frau in Trauerkleidern.

Fontos továbbá, hogy épen Széll Kálmán, a legszigorúbb pénzügyi kritikus, — mint ezt a sajtó, kivált a vidéki sajtó minden fontos közegével egyesülten mi is tettük, — küzd azon észellenes pessimismus ellen, melynek költségeit egyes cliquek javára és a külföld hasznára Magyarország minden adófizetője készpénzzel fizeti meg. Amint Széll Kálmán nyilatkozatai bizonyítják, küzte és Tisza Kálmán közt e tekintetben is elvi megegyezés áll fenn.

Mind e dícséretes czélok csak úgy érhetők el, ha a munka és a pénzközlését megosztása által a közgazdasági önkormányzat: az érdekeltek felelősége és ellenőrzése a vidék egyes tájain akként érvényesül, hogy minden egyes vállalat könnyű szerrel fogantatandó legyen.

Anglia e tekintetben mintaoszágnak tekintendő, mert az egyéni erély és kezdeményezés e hazájában nemcsak a tőke-társulás egész nagy terén találunk gyakorlati utmutatást, de találunk a módszerek tekintetében is hogy az érdekeltek nagy számának társulásából mint keletkezhetik hatalmas közgazdasági szervezet, melynek czéljaira a legkedvezőbb feltételek mellett ajánlkozik a tőke.

P. C.

Ist es Ernst oder Spass?

(—) Wie uns mitgetheilt wird hält die sogenannte National-Partei seit einigen Tagen in der Umgebung, wie die ersten Christen, im Geheimen in den Ortschaften fleissig ihre Zusammenkünfte.

Erzittere Bisanz.

Bei dem Rufe des Kranken wendete sie sich um: sie näherte sich dem Bette und kniete nieder, während ein stiller Seufzer sich ihren Lippen entrang.

Ich erkannte sie. Es war das Ideal: grosse schwarze Augen, bleiches weisses Gesicht gerade so, wie sie mir der unglückliche Hannibal geschildert.

Lange betete sie neben dem Bette des Verstorbenen, und entfernte sich erst, als Luigi Deridolo erwachte.

— Wer ist diese Frau? frug ich ihn neugierig.

— Es ist die ehrwürdige Priorin des Klosters Santa-Maria de Pampani. Eine schöne, heilige Frau von vornehmer Herkunft.

Der Pfarrer von San-Nazario erzählte mir, dass die Priorin vor 17 Jahren mit einem Verwandten verlobt war, den sie sehr liebte und ein Herzog war. Der junge Herzog wurde etliche Tage vor der Vermählung von einem Wahnstunigen im Duell getötet. Sie ging in ein Kloster. Dies ist die Geschichte der ehrwürdigen Frau Priorin von Santa-Maria de Pampani.

Erst jetzt bemerkte Deridolo, dass der letzte Morosini seine Seele in die Hände des Schöpfers zurückgegeben. Voll Schmerz seufzte er auf ich aber suchte vergebens den Zusammenhang zwischen des Majors Erzählung und der Hallucination.

Vielleicht wäre Marchesina Diavolillo im Stande gewesen, in dieser mysteriösen und fantastischen Geschichte einen Aufschluss zu geben; wie mir aber Luigi Deridolo nächsten Tags erzählte, legte die Priorin nach Morosini's Tode ihre Würde nieder und zog sich für immer zurück in das Karthäuser Kloster von Santa Maddalena delle Lagrine.

Dass unser Bezirk, in erster Reihe unsere Stadt mit E. v. Daniel vollkommen zufrieden waren und sind, beweist die spontane und deshalb doch imposante Ovation, die die Wähler ihrem Vertrauten im April brachten, und mit welcher sich von den 474 Vätern, nicht einmal die Führer der Parteischattirungen brüsten können.

Einen noch deutlicheren Beweis des Zutrauens gaben die Wähler der Stadt und Landgemeinden dann, als sie v. Daniel einstimmig zum Adegaten für den nächsten Turnus freiwillig kandidirten. Und doch finden sich heute einige Krokodilthänen vergiessende Helden des „Volkes“ die sich die unbezahlten Sünden der Apostel anschnallen und von Dorf zu Dorf wandern um das Volk haranguirend ihren Geifer gegen Daniel und alles was Ungarisch ist, los zu lassen.

Zum Glücke kennen aber nicht nur unsere gebildeten Serben diese Sansculottenhelden, die nie und nie Etwas zu verlieren haben, sondern stets nur gewinnen können; es kennt sie auch unser gesundenkendes Volk.

Am 8. d. M. hielten diese Volksbeglückter abermals eine Versammlung nach dem Muster von Szt.-Tamás. An dieser herrschte eine solche musterhafte Eintracht, dass sie sich nicht einmal über Person des aufzustellenden Kandidaten einigen konnten.

Diese Schreckenberger fühlen sich derart schwach, dass sie, wenn sie sich auch an ihrer heutigen Versammlung nicht einigen können: sich der grossartigen Idee, einen Gegenkandidaten aufgestellt zu haben, vollkommen entschlagen müssen.

Welch ein Schalen für die serbische Nation! Was geschieht aber denn mit der goldenen Phrase: „Wir wollen nur das Prinzip wahren und nur deshalb einen Nationalen aufstellen, um es den Ungarn zu beweisen, wie grün wir ihnen sind“ Höchst wahrscheinlich dürften wir von diesen Volksbeglücktern bis zum 18. ruhige Träume haben, wie wir sie auch allen den Kortesch, ja selbst Herra Joca Tomics wünschen.

A pancsovai szabadelvű párt végrehajtó bizottságának folyó hó 6-án a városház kis tanács-termében tartott közgyűlése.

Jelen voltak: a központi bizottsági tagok majdnem teljes számban s a kerület egyes községeiből több jegyző és választó.

Gráf elnök üdvözlő és megnyitó beszéde után Szabadkay hertelendyfalvai jegyző előterjeszti a kerület által már elfogadott következő határozatokat.

1. Minden községben bizalmi férfiak jelöltetnek ki a párt szervezése és a szükséges intézkedések megtétele végett. A bizottság e czélból a város részére a maga kebeléből Krancsevics, Radka M. Gráf János 1. d. Dunajcsik, Polacek, Miskovits, Bachmann és Lakits urakból álló bizottságot küld ki.

2. Ajálja a kerület, hogy választásuk két bizalmi férfit, kik a választás napján a választási elnöknek a jelölt vonatkozó írásbeli ajánlatot az ehhez szükséges szavazók aláírásával átadják. Bizalmi férfiakul Péter Lal és Christián Antal választatnak meg.

3. Az egész választó kerület kebeléből választassék egy bizottság, mely a megválasztott

tandó képviselőnek a mandatumot kézbesíteni fogja. Megválasztottak a város részéről: Rad-
da M. Róth Gergely, dr. Lakits M. és Heiser
Károly, kikhez a kerület szintén négy tagot
választ. Elnökül Péter Pál kértetett föl.

4. A választási aktusnál igényelt bizalmi
férjak már most jelöltessenek ki és a tagok
száma 12-ben állapították meg. Ilyenekül meg-
választottak: Christian A., Heiser K., Tordai
Gy. May M., Margrandner F., Szokolay D.,
Weifert K. Schieb M., dr. Rádda J., Ludvig
K., Martin J. és Graff Gusztáv.

5. Jelvények készítenek, melyeket úgy
a vidéki, mint a városi polgárság használni
fog.

6. Ezer drb plakát nyomassék, melyen ma-
gyar, német szerb és oláh nyelven csak ez
egyszerű fölirat foglaltatik: Eljen Dániel Er-
dő képviselőjelölt.

7. Tordai fölveti azon kérdést, hogy a vég-
rehajtó bizottság működése csak a jelen vá-
lasztásra vagy az egész öt évi ciklusra szölle-
e? A választás a fölvetett jegyzőkönyv szerint
öt évre történvén, a megbízás és munkakör
is annyira terjed.

Több tárgy nem lévén, elnök úgy a köz-
ponti bizottság tagjainak, mint a vidékről meg-
jelent választóknak köszönetét nyilvánítván, a
gyűlést bezárja.

Generlversammlung des Turn- vereines.

Schluss.

Und dass die Körperpflege durch das Turn-
en in den gebildeteren Kreisen immer mehr
Anhang, immer mehr Verehrer findet, ist eine
erfreuliche Thatsache, die dadurch ihre Be-
gründung findet, indem die Zahl der Turn-
vereine, somit also auch die Zahl der Turnen-
den, statistisch nachgewiesen, nicht nur in
fernern Ländern, sondern auch in unserm
geliebten Vaterlande stets im Zunehmen ist,
was zufolge hatte, dass vor 2 Jahren der
Landes-Turner-Bund gegründet wurde, und
nach Genehmigung der Statuten in jeder Rich-
tung im Interesse des Turnens gewirkt wird;
ist ferner der sicherste Beweis, dass das Turn-
en als Heilmittel von den hervorragendsten
Aerzten anerkannt und mit Erfolg bei verschie-
denen Krankheiten angewendet wird, ja so
manche bössartige Krankheiten aber durch-
ein consequent durchgeführtes Turnen gänz-
lich vermieden werden, da durch dasselbe die
Blutzirkulation befördert und der Stoffwech-
sel in folge dessen häufiger stattfindet, somit
die Gefahren so mancher Krankheiten hüt-
angehalten werden; die Muskulatur aber ge-
stärkt und deshalb der Körper gekräftigt und
widerstandsfähiger gemacht, ferner auf Wohl-
gestaltung des Körpers, sowie Ausdauer und
Geschicklichkeit einen grossen Einfluss nimmt
und endlich auf den Muth und Willen wohl-
thuend einwirkt.

Wenn ich diese Zeilen meinem eigent-
lichen Berichte über technische Leitung vor-
ausschicke, so möge es mir eine sehr geehrte
Generalversammlung gütigst entschuldigen,
wenn ich etwa zu weitläufig über das Thema
„Körperpflege“ geworden bin, doch bin ich
viel zu sehr von dem Nutzen und Vortheile
des Turnens durchdrungen, um nicht auch an
dieser Stelle für die edle Sache mit meinen
beschiedenen Kräften einzustehen.

Der „Pancsovaer Turnverein“ hielt auch
in verfloessenen Jahre seine regelmässigen
Turnstunden in seinem Turnlokale u. z. w.
Montag, Mittwoch und Samstag von 6—7 Uhr
und kann hierbei wie im vorigen Jahre mit
grösstem Vergnügen berichten, dass mit die-
sem Jahre der Besuch der Turnstunden noch
lebhafter geworden, indem jede Übungsstun-
de in einer, in den Wintermonaten aber sehr
häufig in 2 Riegen geturnt wurde. Die Zahl
der ausübenden Mitglieder hat demnach auch
in diesem Jahre zugenommen und ersehen wir
dies aus den nachfolgenden Ziffern: Im Jahre
1884/5 als das Jahr der Gründung, waren zu-
sammen 54 ausübende Mitglieder, von diesen
besuchten circa 16—20 Mitglieder die Turn-
stunden ziemlich regelmässig. Im Jahre 1885/6
waren zusammen 70 ausübende Mitglieder,
von denen 20 Mitglieder fast regelmässig die
Turnstunden besuchten; endlich im verfloes-
senen Jahre 1886/7 betrug die Zahl der aus-
übenden Mitglieder 80, wovon 35 die Turn-
stunden besuchten darunter circa 20 Mitglie-
der ziemlich regelmässig.

Jede Turnstunde beginnt mit F. eübun-
gen, welche mit Eisenstab oder Hantelübungen
in Verbindung gebracht werden und 20—30
Minuten währen. Diesen Theil des Turnens
möchte ich als den diätetischen bezeichnen,
da bei diesen Übungen Jung und Alt, Ge-
sunde und Leidende ohne besonderer Schwie-
rigkeit theilnehmen können und auch fak-
tisch die Bethelligung hierbei eine rege ist.
Hierauf folgt das Geräthturnen, bei welchen die
bisher in Verwendung stehenden Apparate
auch in diesem Jahre benützt wurden u. z.
w. mit Rücksicht darauf, dass eine stäte Ab-
wechselung zwischen Hang-Stütz-Beug- und
Stemmübungen, sowie Springübungen auf den
verschiedenen Geräthen stattfindet sich ergän-
zen. Als besondere Kraftübungen finden Ge-
wichte, ferner Seilziehen, Stabschieben und
Stossen Steinwerfen und Ringübungen, An-
wendung.

Ausser den regelmässigen Turnstunden
wurden mehrere Ausflüge arrangirt, worunter

2 Kahnfahrten und ein Distanzgehen besonders
Erwähnung verdienen. Die eine Kahnparthie,
welche im September v. J. stattfand wurde
von 9 Turnern ausgeführt und als Ziel der
Fahrt der in Serbien liegende Ort Vinca aus-
gesehen. Die Strecke von 12 Kilometer wur-
de stromabwärts von den Turnern in 2 Stun-
den zurückgelegt und sodann die daselbst be-
findlichen Gebirge, durch ein Wettgehen be-
stiegen. Die Rückfahrt währte 4½ Stunden
und gaben bei dieser Gelegenheit die braven
und erprobten Turner den schönsten Beweis
von ihrer Kraft und Ausdauer, indem sie eine
Strecke von 24 Kilometer bei fröhlicher Stim-
mung selbst durchrüderten. Hierbei kann ich
nicht unerwähnt lassen, dass gleichzeitig ei-
nige Turner einen glänzenden Beweis von
ihrer Schwimmtüchtigkeit lieferten, indem sie
die Donau 2 mal durchschwammen.

Als Marschübung wurden eine Strecke
von 9 Kilometer in den Zeitraum von 2
Stunden zurückgelegt und ist dieser Übungs-
marsch vorläufig als Einleitung für grössere
zu veranstaltende Touren zu betrachten.

Ferner arrangirte auch in diesem Jahre
der Turnverein ein Turner-Kränzchen, bei
welchem die Elite von Pancsova vertreten war,
und nicht nur einen moralischen sondern auch
einen materiellen Gewinne aufzuweisen hatte
indem das Plus der Einnahme a's Kahnfond
nutzbringend angelegt wurde. Bei die-
ser Gelegenheit mus ich auch hier der
besonders geschmackvollen Dekoration gedenk-
en, da der Tanz-Saal in einem wahren Blumen-
hain verwandelt war in welchem die
verschiedenen Turn und Fachtrequisiten zur
Veranschaulichung gelangten und mit einer
Mittelgruppe, welche Turner und Fechter dar-
stellte ein würdiges Ensemble bildeten.

Schon im vorigen Jahre des Monates
Mai wurde die Idee ein Schauturnen abzuhal-
ten allenthalben freudigst begrüsst, doch
konnte dasselbe wegen eingetretener Hinder-
nisse nicht stattfinden; dafür hatte der Turn-
verein mit dem heurrigen Jahre dadurch einen
reichlichen Ersatz, in dem derselbe 2 Mal
durch den hohen Besuch Sr. Hochgeborenen
Herrn Obergespan Alex. von Nikolicz, Se.
Hochwohlgeborenen Herrn Bürgermeister Paul
von Péter und einiger Herren Munizipalrä-
then, in den Übungsstunden beehrt wurde u.
z. w. galt es das erstmal der Turner Ab-
theilung und später der Fechter-Abtheilung
Sämtliche Übungen wurden mit grösstem
Interesse angesehen und drückten die hohen
Gäste wiederholt ihre vollste Zufriedenheit
über das Gesehene aus. Der Pancsovaer Turn-
verein hat somit auch der Öffentlichkeit ge-
genüber den ersten Schritt gethan, indem er
so recht sein eigentliches Thun, sein Wirken,
zum Ausdrucke brachte.

Und wahrlich sah man es unseren wa-
ckeren und strebsamen Turnern an, dass sie
durch die Auszeichnung, welche ihnen durch
den Besuch bereitet wurde in einer recht ge-
hobenen u. festlichen Stimmung versetzt wur-
den; dass sie durch die Anerkennung, welche
man ihnen bei dieser Gelegenheit zollte, an
Selbstvertrauen gewonnen haben, und somit
dürfte es nunmehr um so leichter sein, dieses
Selbstvertrauen künftighin durch öffentliches
Auftreten u. z. w. bei Schauturnen zur Gel-
tung zu bringen. Nur dann wäre es auch
leicht möglich die obangeführten Ansichten
resp. Vorurtheile gegen das Turnen mit ei-
nem Male zu beseitigen, da Jedermann sich
von dem Wirken des Turnvereines selbst ü-
berzeugen könnte. Möge also der Verein die
betreten Bahn nie verlassen, sondern unent-
wegt fortwandeln, eingedenk der hehren Auf-
gabe die er sich gestellt, nur dann wird der-
selbe die schönen Früchte seines edlen Stre-
bens und Wirkens immer mehr gewahr wer-
den; möge der Verein wie bisher die Devise:
Epség, erő és egyetértés: Gesundheit, Kraft
und Eintracht hoch halten, im Interesse des
Vereines, zum Nutzen und Frommen unserer
Stadt und endlich zum Wohle unseres ge-
liebten Vaterlandes! A. Scherter.

Megyei élet.

Pap, szatócs, és kocsmáros, v. hogy kap Pán-
csova ellenzéki képviselőt.

Egy választási csudabogár. Köztudomásu
dolog, hogy az öt évré szöllo mondatum el-
nyerésért sokkal élénkebb választási mozga-
lom indult meg országszerte, mint a legköz-
lebbiek alkalmával, s így természetes, hogy
sok ferde kinövések és meglepő események
tarkitják e mozgalmakat. De ahöz hasonló, a
minőt mi hiteles és illetékes forrás után köz-
lünk, alig fog találkozni az egész alkotmányos
aktus lefolyása alatt. Ez már több mint ritka
— ez valóságos csudabogár.

A valóban sok tekintetben nem ok nélkül
hiresnek keresztelt Debeliácsa községéről szöl
az ének. Autentikus forrásunk szerint egyik
elzölött debeliácsi szatócs, és egyik a borát
minden áron elárúsítani akaró kocsmáros a
napokban papjok nevében fölkeresték Kis Mór
pancsovai ügyvéd urat, hogy mint független-
ségi érzelmű egyén, nyujtson nekik támogatást
arra, hogy a pancsovai kerületben független-
ségi pártot szervezzenek. Az omnibus depu-

tationak olyan választ adott, a minőt egy ne-
mesen gondolkozó hazafi és okos ember adhat.
Azt hiszik, hogy a lelkész úr a számára kül-
dött levelet nem tette az ablakába, sem hiva-
neknem dícsékelt vele, s ha ott Debeliá-
csán az egész választási mozgalom alatt ezen
társaságon kívül semmi sem történt volna:
megelégednének a furcsa dolog egyszerű köz-
lésevel. Amint azonban a viszonyok ott álla-
nak, a minő hírek onnan már eddig szétszál-
lingóztak: morális kötelességünknek teszük, hogy
e csudabogárral bővebben foglalkozzunk.

Azt mondja egy közmondás „Fejétől büdö-
södik a hal.“ Semmire úgy nem illet ez a
közmondás, mint Debeliácsa községére, mert
ott évek óta valami nagy mérvű rohadás állt
be a köz- és társadalmi életben. Egy boldog-
talanul kimúlt tanító úrjától a fényes pau-
csovai deputatio hivatalos föllépéséig temér-
dek momentum beszélhet erről s mi úgy va-
gyunk meggyözdve, hogy ezen belső rohadat
állapotok legnagyobb részt egy ott székelő föl-
től származnak. Magát a debeliácsi nép zömét
sokkal józannabbnak és értelmesnek gondol-
juk, minthogy föltennők róla, hogy ostoba
dolgokat izgatók és rossz lelkű vezetők nélkül
végezhessen. Különösen nagyon súlyos fele-
lősség terheli az ottani lelkészt, kinek a köz-
ség kebelében tanúsított magaviselete épen
nem olyan a minőnek egy ily fontos állást
betöltő s vezetésre hivatott komoly gondoko-
zású férfúnak kellene lennie. Hivatalos ál-
lásából kifolyólag neki kellene az anyyi fele-
valőseleket és nemzetiség közö hekkelt tisz-
ta magyar nyelvű község vezetőjének, ta-
nácsadójának, jól felgottat anyagi és szellemi
érdekéi hű és lelkiismeretes védőjének lenni.
S e helyett meggondolatlan izgatásával éppen
ő csinálja a legrosszabb bajt, mi csak hátráltatja
a község szellemi életének előhaladását és a
kor színvonala emelkedését. A mostani
politikai affairának is ő volt a legfőbb moz-
gatója.

Vajon meggondolták-e a debeliácsi ko-
lompas izgatók oktan lépéseik minden, kö-
vetkezmenyeit? Dehogynem gondolták meg. Azért
szükségesnek tartjuk figyelmeztetni a lelkész
urat és kolompasait, hogy elég küzdeni valónk
van nekünk e vidéken még akkor is, ha vala-
mennyien összetett válsakkal és példás egyetér-
téssel működünk is. S különösen ma, midőn min-
den pillanat a háború iszonyú rémével fenye-
get, ily könnyes vidéken nem lehet oktanabb
és hazafiatlanabb tett, mint egy olyan lépés,
mely szoros összetartásra hivatott elemek be-
kés egyetértésének megzavarását célozná. Ezt
bárkitől inkább várhattuk volna, csaknem egy
tiszta magyar református községtől és különösen
annak lelkészétől. Vigyázzon a község józan
gondolkodású lakossága s ne engedje magát
rossz lelkű ámitók által félrevezettetni. A lel-
kész úr pedig sokkal helyesebben tesz, ha az
ily irányú politikai szereplést állásához és hi-
vatásához múltbéli működésével cseréli föl s a
köztszertelet üzenetén, egyenes és férfias
munkálkodással törekszik megszerezni.

Jodbad Lipik

(in Slavonien.)

(Schluss.)

5. In naher Beziehung zu dieser Krank-
heitsgruppe und auf denselben wirksamen
Princip beruhend, gelangen daselbst zur Hei-
lung die Erkrankungen der Harnwege wie
krankhaft vermehrte Bildung von Harnsäure,
Neigung oder Anlagen zu Harnsteinen, Blasen-
cancer, Pyelitis, Prostatitis chronica und
abgelaufene mit Gewebsumahme im Parenchym
veranlasste Formen der Epididymitis.

6. Erkrankungen der Schilddrüse, Stru-
ma parenchymatosa, Vergrösserung und Hy-
pertrophi der Bronchialdrüsen, Zustände, welche
als Folgen vorausgegangener Entzündungen
bestehend, aber auch durch constitutionelle
Erkrankungen veranlasst werden und durch
Druck und Reizung auf die umgebenden Par-
tien des Körpers vielfache Beschwerden (Ath-
em-Schlingbeschwerden) zur Folge haben,
werden nach mehrwöchentlichem Trink- und
Badekur dauernd behoben.

7. Verdickungen der Schleimhäute der
Nase, des Rachens, der Luftröhre, chron.
Halsentzündungen mit Vergrösserung der Man-
deln, langdauernde auf Anschwellung der
Schleimhäute beruhende Heiserkeit, sowie
zahlreiche Arten von Schleimhauterkrankungen
wie Schwellung und Exsudation in der Nase
und Rachenhöhle, Ohrenfluss u. s. w., weichen
sowohl durch die örtliche Wirkung des Was-
sers, als auch durch den Einfluss einer all-
gemeinen Blutverbesserung.

8. Hauterkrankungen sowohl idiopath.
Natur als solche, welche auf dyscrasischem
Boden ruhen, werden, die ersteren hauptsäch-
lich durch die Bade-, die letzteren durch die
combinirte Bade- und Trinkkur rasch behou-

ben. Hieher zählen alle Formen der Psoria-
sis, die schweren Formen der Prurigo, Ichthy-
osis, chronische universelle Dermatitiden; alle
Arten von Lupus, Scrofulöse Hautleiden mit
Knotenbildungen sowie mit Gewebszerfall und
eiternden Geschwürflächen, zeigen raschem
Heiltrieb und Neigung zur Vernarbung.

9. Nervenerkrankungen aller Art, wel-
che in Folge eidenter Bluterkrankungen ent-
standen sind und die als Folgezustände vor-
ausgegangener Allgemeinerkrankungen zurückgeblie-
ben sind, wie Geistesstörungen (Psychosen),
Hemiplegien, Paraplegien, chronische Neural-
gien etc.

10. Reconvallescenten, welche nach an-
haltendem Gebrauch von Quecksilbermitteln
herabgekommen sind, werden durch die Bade-
und Trinkkur der Jodnatriumquelle gekräftigt.

Wohnung und Badeeinrich-
tungen. Die Bade-Etablissements und der
Trinkbrunnen liegen inmitten eines alten,
weitläufigen und wohlgepflegten Parkes. An
dem einen Ende des Parkes, gegenüber von
den Bade-Lokalitäten, steht ein grosses, ele-
gant gebautes Hotel, welches 86 mit jedem
Comfort ausgestattete Zimmer enthält. Die
Preise variiren von 8 kr. bis 3 fl. pro Tag,
Service 20—30 kr. pro Person; Ausser dem
grossen Hotel stehen noch im Orte selbst,
nahe zur Aastalt zahlreiche Privathäuser mit
gut ausgestatteten Guestzimmern zur Verfü-
gung der Badegäste zu mässigen Preisen, die
von 60 kr. bis 1 fl. 50 kr. pro Tag variiren.
Das nahegelegene Pakratz, das mehrere Ho-
tels und schöne Wohnhäuser besitzt, bietet
gleichfalls für Kurgäste zahlreiche Unterkunfts-
stätten. Ein neues, elegantes Badehaus sammt
grossen Wartesaal wurde 2 Jahren erbaut.

Die Bäder sind gut eingerichtet und be-
stehen in Salon- Marmor- Schwitz- Stein-
Wannen- und Spiegelbädern. Die Preise sind
folgende für eine Person ohne Wäsche: 1
Salonbad 1 fl. 80 kr. 1 Marmorbad 1 fl. 40
kr. 1 Steinbad 80 kr. 1 Okt.—1. Mai 40 kr.
Heizung 20 kr. 1 Wannenbad 50 I. Okt.—1.
Mai geschlossen. 1 Spiegelbad 40 kr. 1. Okt.
1. Mai geschlossen. 1 Schwitzbad 60 kr. 1.
Okt. 1. Mai geschlossen ebenso die Salon- und
Marmor-Bäder. Ausser diesen bestehen noch
2 Gesellschaftsbäder im alten Badehaus für
geringere Ansprüche mit den Preisen von 30
und 10 kr. für die Person. Für die Wäsche
ist zu entrichten: für eine Schwimmhose 3
kr., für ein Leintuch 8 kr., für ein Hand-
tuch 4 kr.

Die Bäder stehen von 4 Uhr Früh bis
Nachmittags 6 Uhr zur Benützung offen und
wird jede Stunde durch ein Glockenzeichen
die frische Fällung der Stein- und Wannen-
bäder angezeigt.

Ungerechtfertigterweise pflegt der Be-
such des Kurpublikums in Lipik vom Juni
bis Ende August am stärksten zu sein, wäh-
rend doch die günstige Lage und die klima-
tische Verhältnisse es möglich machen, dass
schon von Mitte April angefangen bis Mitte
Oktober die Bäder in Gebrauch gezogen wer-
den können; es ist daher empfehlenswerth für
solche Kranke, welche in den Frühjahrs- und
Herbstmonaten in die Kur gehen können,
auch zu dieser Zeit das Bad aufzusuchen.

Aerztliche Leitung, Kur- und Musiktax
Die werthvollen Eigenschaften der Lipiker
Therme die in immer weiteren Kreisen zur Gel-
tung und Anerkennung gelangen, haben auf
die Frequenz des heilbedürftigen Publikums
einen wesentlichen Einfluss gehabt, die Zahl
von 1200 Kurgäste auf Lipik nimmt demnach
in Bezug auf die Badefrequenz einen der her-
vorragenden Plätze unter den Kurorten des
Königreiches Ungarn ein. Da selbes in erster
Reihe ein Heilbad und kein Luxusbad ist, war
die Nothwendigkeit einer tüchtigen ärztlichen
Leitung stets vorhanden und Kranke fanden
hier früher wie jetzt wohlgeschulte Aerzte,
welche mit Sorgfalt die Kur leiten, und in je-
nen Fällen, wo eine unterstützende Behand-
lung am Platze ist, auch sorgsam überwachen.
Als Badearzt wirkt Dr. Thomas von Marschal-
ko. Die gewöhnliche Kur- und Musiktaxe wird
von jeder Person nach mehr als dreitägigem Auf-
enthalte eingehoben wird, Selbe besteht wäh-
rend der Saisondauer aus III. Classen u. z.
zählt die I. Classe fl. 10 u. z. zählt die II. Clas-
se fl. 7 u. z. zählt die III. Classe fl. 4 vom 1.
Oktober bis 1. Mai ist die Kurtaxe auf die
Hälfte herabgesetzt; Kinder unter 12 Jahren
zahlen die Hälfte. Von der Kurtaxe befreit
sind nur Aerzte, Chirurgen — ferner unbe-
mittelte Studierende, Volksschullehrer und
Lehrerinnen, letztere Categorieen falls sie ent-
sprechende, ihre Mittellosigkeit bestätigende
Zeugnisse beibringen. Frauen und Kinder von
Aerzten zahlen die Hälfte der Kurtaxen. Von
den Badetaxen befreit sind gleichfalls Aerzte
und Chirurgen und in Ausnahmefällen ganz
mittellose Personen, doch muss jeder einzelne
Fall den Badebesitzern zur Kenntniss gebracht
und deren Zustimmung von der Befreiung
eingeholt werden. Von den Geldern, welche
von Kur- und Musiktaxen einfließen, werden
die Kurmusik, die Erhaltung des Parkes, die
Bespritzung der Wege und das Abonnement der
Zeitungen bestritten.

Zerstreuungen, Restaurationen,
Verkehr. Zur Zerstreuung für das Kurpu-
blikum dient ein wohlgeschultes Musikorches-

Folytatás a mellékleten. — Forrisset.
in der Beilage.

ter, bestehend aus 16 Mann, einer tüchtigen ungarischen Musikkapelle, welche täglich von 9—11 Uhr Vormittags und von 5—7 Uhr Nachmittags in einem inmitten des Parkes stehenden Musikpavillon ein wechselreiches Programm aufführt. Ausserdem ist dreimal wöchentlich von 8—9 Uhr Abends Konzert vor dem Restaurationslokale. Jede Woche zweimal werden Tombola und Kränzchen abgehalten, welche den geselligen Verkehr in angenehmer Weise ergänzen. — Im Parke ist eine Kegelhahn, ferner ein Kaffeehaus mit Billard. Im Lesezimmer des Kaffeehauses sowie in der Halle des grossen Hotels liegen zahlreiche Zeitungen in allen Sprachen auf, welche als Tageslectüre dienen, überdies steht eine kleine Leihbibliothek zur Verfügung, welche die neuere belletristische Literatur in mehreren Sprachen enthält.

Das Restaurationsgebäude, aus einem grossen Speisesaal und anstossendem Kaffeehaus bestehend, ist auf der dem Parke zugewandten Seite von einer grossen Veranda umgeben. Die Küche steht unter der Aufsicht des Baderztes und bietet den Gästen vorzügliche Speisen und Getränke unter Berücksichtigung einer kurgemässen Lebensweise. Ausser der in der Anstalt befindlichen Restauration sind noch im Orte zwei kleinere Privatgasthäuser. Die Preise sind in der Baderrestauration sehr mässige und die Getränke daselbst durchwegs guter Qualität. Die Umgegend von Lipik bietet Gelegenheit zu weiten Ausflügen. In Lipik ist die Endstation der Bars-Pakratzer Eisenbahn an der Südbahn und Verkehr. Lipik liegt am Knotenpunkte dreier gut erhaltener Strassen, welche mit den Eisenbahnstationen Bars, Brod und Sissek in Verbindung sind.

Für solche Reisende, welche von Sissek über Brod die Fahrt mittelst Schiff auf der Save machen wollen, ist die Endstation Altgradiska, von wo man in halb 2 Stunden Landfahrt Lipik erreicht. Der Verkehr ist durch den Ausbau der Bars-Pakratzer Bahnlinie noch mehr erleichtert den, indem die Eisenbahnlinie Bars-Pakratz am 1. Juli 1885 eröffnet wurde die letzte Bahnhstation (Pakratz) liegt nur mehr viertel Wegstunde von Lipik entfernt.

A helybeli főgymnasium ifjúsági önképző körének folyó évi zártnappelye.

A főgymnasiumi ifjúság e hó 6-án tartotta önképzőköri zártnappelyét, Aki jelen volt, az izasztó hőseget is szívesen írta, csakhogy az önképző minden mozdulatát figyelemmel kísérhesse s az ifjúság precíz előadásában gyönyörködhesseik. Meg vagyunk felőle győződve, hogy mind azok, kik jelen voltak, igen kedves emléket vittek magukkal, habár ezen önképző tárgya és céljánál fogva sokkal monumentálisabb, nagyobb szabású és életteljesebb lehetett volna, nem a város háza nagy tanácstermének falai között, mert ott semmi kívánni való nem maradt fenn, hanem a várost illetőleg.

Még most is élénken emlékezem vissza boldog tanuló koromra, de legkedvesebben kint az azon emlékek között, melyek az önképzőkör életéhez fűztek. Mily változatos, mily gazdag a zár önképzőre készülés minden mozzanatában s mily fényes önképzés nap a város és környék összes lakosságára. Ez a nap olyan volt mintha valamennyi nép szülő lett volna s az egész város és környék egy családdá olvadna össze. Vajon nem lehetne-e ez itt Pancsován is? De igen és sehol sem volna reá oly nagy szükség, mint itt. Ha megakarjuk valósítani a különböző vallás felekezetei és nemzetiségei közötti tökéletes testvérséget, annak aranyláncát az ifjúság lelkében tiszta szíves érzelem világában kell megkövetelnünk. Pedig az ilyen kör és zár önképző első nagy horderejű haszna az, hogy szorosabbra fűzi az egy cél felé törekvő ifjúság szellemi és érzelmi világát.

Minden nagy és közérdekű tett véghezvitelére az egyesek és a nagy társadalom jobblétének előmozdítását célzó munkálkodási ösztön kifejtésére nemesebb fokú ambíció szükséges, melyet szintén nem lehet egyszerűen teremteni, hanem fejleszteni és nevelni vagy jobban mondva iskolázni kell. Ennek szintén az ilyen ifjúsági önképző körök nyilvános önképzői nyújthatnak leggazdagabb és legszemesebb táplálékot, mert alkalmas nyújt annak az individualis tehetség érvényre emelkedésének, a példás szorgalom eredményes munkabeszámolójának, és így öntudatra ébresztiket a kiváló tehetség szunyadozó lelki képességeit.

A főgymnasium ifjúság már közel van azon időhöz; midőn önálló honpolgárként kell makódnie. De az önállósági képesség sem úgy születik az emberrel, hanem azt is nevelni és fejleszteni kell. Ezen missziót szintén az önképzőköri működés teljesítheti legkikeresebben. Egy szóval az ifjúsági önképző körök működésének rendkívül sok szellemi és erkölcsi haszna van, melyekről egész köteteket lehetne összeírni.

De ezen sikernek elengedhetlen kelleke, hogy a szülők és a nagy társadalom élénk érdeklődéssel és melegt rokonszenvvel kísérje annak működését s maga az ifjúság kölcsönösen egymásra hatva oly áldásosá tehetik az ilyen önképzőket, hogy azok mind a szü-

lőknek, mind a nagy társadalmnak és hazának igen nemes gyümölcsöket teremhetnek. Melegén ajánljuk e sorokat mind az ifjúság mind a szülők és nagy társadalom figyelmébe. Hungarus.

Vidéki élet. Umgebung.

Löbliche Redaktion!

Nachstehende Zeilen dürften vielleicht Ihrem geehrten Leserkreise von einigem Interesse sein, wesshalb ich in diesem Falle bitte denselben Raum in Ihrem vielverbreiteten Blatte zu gönnen.

Am 30-ten Mai 1. J. wurde die feierliche Einweihung der Colonie Székely-Keve, des hiezu gehörigen Friedhofes und die Grundsteinlegung vorgenommen. Székely-Keve bildet den Ersatz der Gemeinde Gyurgyevo, welche im Jahre 1876. durch die Hochfluth der Donau gänzlich zerstört wurde. Die Ansiedler mussten in die unliegenden Ortschaften flüchten, von wo dieselben nach Rückgang des Hochwassers zu Beginn der 80ziger Jahre nach Gyurgyevo zurückkehrten und sich provisorische Lehnhütten bauten; diese sogenannten alten Ansiedler sind theilweise Bulgaren, Deutsche und Ungarn. Im Jahre 1883 siedelte die hohe Regierung die aus der Bukovina aus den 4 Gemeinden Istentegits, Józsefalva, Andrásfalva und Fogadisten eingewanderten Székler (Csángó) ebenfalls in Gyurgyevo an, u. zw. auf einem an der Grenze des Kubiner und Plositzer Hotters dicht an der Landstrasse gelegenen Plateau von circa 106 Joch Felder und gründete so die Colonie Székely-Keve. Die oberwähnte Einweihung wurde durch den Breszovotzer Pfarrer Adam Reinlein, welcher zugleich die Filiale Gyurgyevo Székely-Keve versieht — unter Assistenz der Nachbars Pfarrer Gottfried Zsák aus Homolitz Ignatz Keszemethy aus Plositz und H. Andreas Ackermann aus Kubin in solenester Weise und mit grossem Pomp begangen. Aus der Umgegend war eine unabherrliche Menschenmenge herbeigeströmt um Zeuge dieser seltenen Feierlichkeit zu sein, welche in grösster Ordnung und Ruhe verlief. Als der celebrirende Pfarrer Adam Reinlein in schwungvoller u. erbaulicher ungarischer Rede die Ansiedler und versammelten Gläubigen auf die Vergänglichkeit Alles Irdischen und auf die künftige Ruhstätte (Friedhof) der Ansiedler hinwies — konnte man manches nasse Auge wahrnehmen. Auch der Homolitzer Pfarrer Sr. Hw. Gottfried Zsák, welcher in der ganzen Umgegend nicht nur als Seelsorger sondern als wahrer Menschenfreund geachtet und geschätzt wird, hielt in bulgarischer und deutscher Sprache eine ergreifende und patriotische Rede, bei welcher Gelegenheit er ganz besonders die vielen Opfer und Wohlthaten unserer hohen Regierung hervorhob, und die Ansiedler aufforderte, den schuldigen Dank der hohen Regierung durch Treue Fleiss und Anhänglichkeit zu erstatten. Seitens des löblichen Regierungs-Commissariates waren der Municipal-Commissär bez. Honorar Oberstuhlrichter Graf Nikolaus Bethlen Ingenieur Julius Germány, Dr. Major Antal telepitési orvos. Local Inspector Wilhelm Scholz und die Gyurgyevoer Gemeinde-Vorstellung als Repräsentanten erschienen. Der Lehrer Johann Steiner hatte der Schuljugend einen schönen Hymnes einstudirt, welcher bei der Grundsteinlegung vorgetragen wurde. Das über den feierlichen Akt aufgenommene Protocoll, welches die wichtigsten Daten über die Ansiedlung von Gyurgyevo u. Székely-Keve enthält, wurde von den Seelsorgern und Beamten unterfertigt, und in einer versiegelten Flasche in den Grundstein eingefügt. So möge denn der Segen auf der neuen Colonie als einstigen Gemeinde ruhen, welchen die Ansiedler gewiss durch Thätigkeit und Fleiss zu erringen trachten werden. Bei dieser Gelegenheit sei auch erwähnt, dass durch die Initiative Sr. Hochgeborenen des H. Regierungs-Commissärs Adam von Bornemissa in kürzester Zeit bereits 222 Häuser in Székely-Keve zu bauen begonnen wurden, von welchen bereits 160 Häuser bewohnt werden. Wenn nicht schlechtes Wetter den Bau aus gestampfter Erde, wie in letzter Zeit ein vierjähriger Regen 27 Häuser vernichtete, hindern wird, so dürfte Székely-Keve noch im Laufe dieses Jahres beendigt werden. Ich bitte diesem Artikel in Ihrem geehrten Blatte einen Platz einzuräumen. Mit Hochachtung: H

A közönség köréből — Stimmen aus dem Publikum.

Illetékes helyről arról értesültünk, hogy a pancsovai Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület Pancsova thf város szerb ajkú iskolái részére egy igen diszesen kiállított magyar birodalmi zászlót szerzett be, miután a tanítók útbóli hírlapi nyilatkozatukban panaszkodtak, hogy ifjúságuknak zászlójuk nincs.

Ezen zászlóhoz a szükséges anyagokat Pancsova város tekintélyes részei

u. m. Wittigslager Károly, Stagenschmidt, Máj Márk, Weisz Ede asztalos, Freund Sámuel és fia, Fischgrund és Graff Gusztáv t. cz. czégek a legnagyobb készséggel ajándékozták. A zászló elkészítését Dessewffy Elek Teréz és Mattanovich Elek Emerke úrnök lelkes honleányok voltak szivesek magukra vállalni.

A zászló magyar birodalmi czimerrel a zászlót díszítő magyar nemzeti színű szallagok pedig a következők felirattal lesznek ellátva: „A pancsovai Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület, a Pancsova városi szerb ajkú iskolák ifjúságának 1887.

A zászló az egylet részéről legközelebb megartandó igazgató tanács ülésén fog Péter Pál polgármester iskolászéki elnök úrnak átadni.

Végül megjegyeztetik azon öröndetes körülmény, hogy az ügy iránt Pancsova város hazafias köreiben oly nagy érdeklődés nyilvánult, miszerint illető helyen többen ajánlatot tettek, a zászló összes költségeinek önmaguk által leendő viselésére.

Helyi hírek.

Städtische Neuigkeiten.

Wochenkalender. R.-K. 6. 12 Juni B. 2. Joh. F. Gr.-O. 31. Mai D. 1. S.-A.: 4:2 S.-U.: 7:58 — R.-K. 13. Juni Ant. v. Pad. Gr.-O. 1. Juni Justin S.-A. 4:2 S.-U. 7:59 — R.-K. 14. Juni Basil M. Gr.-O. 2. Juni Nicophor S.-A.: 4:2 S.-U.: 7:59 R.-K.: — 15. Juni Veit und Mod. Gr.-O. 3. Juni Lucilian S.-A. 4:2 S.-U. 8:0 — R.-K.: 16. Juni Franz R. G.-O. 4. Juni Metrophon S.-A.: 4:2 S.-U.: 8:0 R.-K.: — 17. Juni Adolf Gr.-O. 5. Juni Dorothea, Tyr. S.-A.: 4:2 S.-U.: 8:0 R.-K. 6. 18. Juni Prosper G.-O. 6. Juni Bessarion S.-A.: 4:2 S.-U.: 8:0

Tagesordnung. Die am 13. Juni 1. J. Nachmittag 3 Uhr in den städtischen Rathsaale abzuhaltende V. ausserordentliche Generalversammlung des Municipal-Anschlusses: verliest S. kais. und apost. köngl. Majestät allerhöchstes Rescript vom 26. Mai 1. J. bezüglich Einberufung des Landtages für den 26. September 1. J.

Kirchenmusik. Am heil. Frohnleichnamsfeste gelangte folgendes zur Aufführung. Messe von Robert Führer Offertorium „Oculi omium“ C. A. Leitner Tantumergo von Kloas, Sopran Solo mit Männerquartett. Bei den Altären: Lauda Sion Salvatorem für gem. Chor mit Blechharmonie von Skrap Te Deum von C. S. yler.

Procession. Die Pfingstmontag-Procession fand unter grosser Betheligung unserer serbischen Mitbürger statt. Dieselbe führte unter grosser Assistenz Se. Hochwürden Grucis. Der serbische Kirchengesangsverein excutirte einige Weisen Die Frohnleichnamsp procession an welcher das Offizierskorps, der Magistrat, die Aemter und die gesammte r. kath. Schuljugend von ihren Lehrern geführt theilnahm, fand bei herrlichem Wetter Donnerstag statt, und wurde von Sr. Hochwürden dem Präsidenten Augustin geführt. Die ausgerückte Eskadron gab während des Hochamtes und bei den im Grün und Rosenschmuck prangenden Altären die üblichen Salven.

Ernannt. Bekanntlich gab es in der gewesenen Militärgrenze bisher keine Gerichts-executoren. Nun wurden dieselben vom k. Justizministerium ernannt. Für Pancsova Árpád Ratz, für Alibunar -P. Schenkenberges, für Antalfalva Leopold Bózsán für Perlass S. Engl.

Personalien. Sr. Hochgeborenen Obergespann Alexander v. Nikolics ist am 11. d. M. nach Werschetz gereist und wird erst gegen Ende dieses in unsere Stadt zurückkehren.

Sr. Hochwürden k. Rath und Studienoberdirektor Fehér Ipoly langt heute Vormittag mit dem Localschiffe in unsere Stadt an. Seine Hochwohlgeboren wird morgen an der ersten diesjährigen Maturitätsprüfung präsidiren und sich sodann behufs dieser Prüfung nach Neusatz begeben.

Maturitätsprüfung. Die erste Maturitätsprüfung in Szegeder Mittelschulendistrikt findet abweichend von unserer früheren Notiz statt am 14. selb. am 13. d. M. statt.

Zur mündlichen Prüfung werden, da sämtliche Candidaten die Schriftliche bestanden haben — alle Oktovoner zugelassen.

Schlussfeier. Die Schlussfeier des „Önképzőkör“ unserer Gymnasialjugend fand Montag N. M. im Beisein eines distinguirten Publikums im grossen Rathsaale statt.

Majalis. Die bestbekannte Kinderschule der Frau Marie Hoffmann hält Mittwoch den 15. Juni 1. J. im Volksgarten ihren Majalis ab, zu welchem die Eltern und Kinderfreunde geladen werden.

Deputirtenwahl. Die Deputirtenwahl findet Samstag am 18-ten d. M. statt. Näheres in unserm Separatartikel.

Funktionär des Turnvereines. Dienstag den 7. Juni fand in der Advokaturkanzlei des Vereinspräses Herrn Anton Christian, Nachmittag 6 Uhr die Neukonstituierung des Turnrathes statt. Gewählt wurden u. zw. mit Akklamation die Herren Anton Christian zum Präses; Karl Weifert zum Vizepräses; Dr. Ivan Szigetváry zum Sekretär; Anton Scherter zum Turnwart; Anton Andrejovich zum Kassier; Ivo Golub zum Zeugwart; Dr. Moritz Kiss zum Anwalt und Dr. Milau Lakics zum Vereinsarzt.

Deutsches Theater. Samstag, den 4. Juni „Die Spitzkönigin“; Sonntags den 5. Juni „Unsere Samstage“; Dienstag, den 7. Juni „Ein Böhm in Amerika“; Donnerstag, den 9. Juni „Die Millionerbraut“. Vor schwach besetztem Hause kamen diese Stücke vorige Woche zur Aufführung; die Darsteller gaben sich die redlichste Mühe, das Publikum zu unterhalten, das denn auch mit Beifall nicht geizte. Unter den einzelnen Darstellern müssen wir ausser Herr und Frau Duba in erster Linie Maierfeld's und des Ehepaares Neuhäuser gedenken. Die Gesellschaft verdient es wirklich, besser unterstützt zu werden.

Localschiffahrt. Zwischen Pancsova, Belgrad und Semlin. Glttig vom 1. Mai bis Ende Juli. Von Pancsova nach Belgrad-Semlin: 4 Uhr Früh jedoch ohne Berührung Belgrads, damit auch der Eilzug-Anschluss eingehalten werden könne, 9 Uhr Vormittag, 2 und 6 Uhr Nachmittag. Von Semlin nach Belgrad-Pancsova 7 und 12 Uhr Vormittag, 4 Uhr Nachmittag und 8 Uhr Abends.

Magyar kir. államvasút.

Menetrend.

Érvényes 1887. Juni 1-től és továbbra.

Állomások Stationen	503	513	507	541
	Gyrs. von. (I, II, III)	Vegy. von. (I, II, III)	Szem. von. (I, II, III)	Vegy. von. (I, II, III)
Zimony (vend.) ind.	6.03	6.30	5.48	—
Batajnica —	—	7.03	6.10	—
Uj-Pazua —	—	7.19	6.21	—
Ó-Pazua —	—	7.37	6.34	—
India (vendég.) érk.	6.45	7.57	6.48	—
Mitrovicza 10 érk.	—	—	—	—
Mitrovicza 10 ind.	—	—	—	—
India — ind.	6.48	8.04	6.58	—
Beska —	—	8.29	7.12	—
Csoranovcze —	—	8.40	7.20	—
Karlócza —	7.19	9.05	7.40	—
Pétervárad —	7.28	9.21	7.51	—
Pétervárad vár —	—	9.29	7.58	—
Ujvidék (vendég.)	7.44	9.54	8.12	—
Kiszács —	—	10.30	8.35	—
Ó-Keér —	8.15	10.57	8.54	—
Verbász-Kula —	8.31	11.30	9.18	—
Hegyes-Feketehegy —	8.45	11.55	9.37	—
Popolya —	9.04	12.26	10.05	—
Csantavér —	9.21	1.04	10.26	—
Szabadka (ven.) érk.	9.41	4.45	10.52	—
Szeged 29 — érk.	—	4.13	—	—
Baja 9 —	—	4.02	—	—
		505	511	
		Gyrs. von. (I, II, III)	Vegy. von. (I, II, III)	
Sarajevo 11,4 ind.	10.44	—	—	—
Brod 11,4 —	11.37	—	5.50	—
Villány 4 —	9.20	—	1.04	—
Csék 4 —	11.20	7.01	3.30	—
Szeged 29 —	8.00	11.44	8.50	—
Baja 9 —	—	10.26	6.50	—
Szabadka — ind.	9.53	2.25	11.22	—
Kelebia —	—	2.42	11.46	—
Kis-Szállás —	10.19	3.00	12.14	—
Hidas —	10.40	3.29	1.01	—
Vadkert-Tazlár —	—	3.53	1.35	—
Kis-Körös (ven.) érk.	11.10	4.07	1.54	—
Kalocsa 8 — érk.	—	6.23	—	—
Kalocsa 8 — ind.	—	2.14	—	—
Kis-Körös — ind.	11.17	4.14	2.09	5.36
Csengőd —	—	4.34	2.31	4.03
Fusztá-Szt.-Imre —	—	4.45	2.46	4.19
Fülöpszállás —	11.44	4.55	2.59	4.36
Szabadszállás —	11.54	5.03	3.21	5.05
Nagyállás —	—	5.19	3.40	5.29
Kun-Sz.-Mikl.-Tass —	12.18	5.34	4.02	6.04
Dömsöd —	12.31	5.50	4.24	6.40
Laczháza —	12.43	6.08	4.49	7.14
Dunavarsány —	—	6.24	5.14	7.38
Taksony —	1.01	6.34	5.27	7.53
Haraszti —	—	6.43	5.38	8.05
Soroksár —	—	6.55	6.03	8.37
Erzsébetfalva —	—	7.04	6.15	8.50
Budapest, kitérő —	—	7.10	6.23	8.59
Budapest-Ferencv. —	1.30	7.16	6.36	9.13
Budapest (ven.) érk.	1.42	7.30	6.50	9.30
Budapest (ven.) ind.	2.23	8.00	7.55	10.10

HIRDETÉS.

1268/87. A pancsovai kir. törvényszék mint polgári bíróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a pancsova-kubini ármentesítő és belviz szabályozó társulat kérvénye folytán, Starosova Homolitz és Nagy-Györgyfalvai nyilt csatorna Homolitz és Nagy-Györgyfalva közötti szakaszához szükséges földterület kisajátítása végett a kártalanítási eljárás következő földterületekre u. m. a pancsovai királyi törvényszék telekkönyvi osztályánál bekebelezett Homolitz község III. kötet 426 és 447. lapszám tjkvben helyrajzi sz. nélkül

Homolitz község	III.	241		
"	II.	350		
"	III.	867		
"	III.	602		
"	II. és III.	236 és 625		
"	IV.	1021		
"	IV.	1023		
"	V.	1323		
"	II.	223		
"	III.	607		
"	IV.	961		
"	III.	550		
"	III.	777		
"	III.	652		337
"	II.	329		603
"	II.	445		601
"	I. és II.	169 és 469		600
"	III.	810		599
"	II.	408		599
"	II.	501		598
"	I. II. és III.	171 512 és 1097		597
"	II.	340		596
"	I. és IV.	68 1179		595
"	III.	547		595
"	III.	758		571
"	V.	1372		571
"	II. és III.	421 721		571
"	I. III.	710 és 153		571
"	V.	1295		571
"	II.	220 487		570
"	IV.	988		570
"	IV.	907		569
"	I. és II.	180 493		569
"	II.	284		566
"	III.	651		565
"	III.	523		187
"	III.	567		186
"	III.	566		186
"	III.	840		185
"	IV.	1030		185
"	IV.	914		185
"	III.	596		185
"	II.	413		184
"	II.	469		183
"	IV.	1138		183
"	V.	1310		182
"	IV.	1170		182
"	IV.	950		182
"	III.	863		
"	III.	565		181
"	III.	534		180
"	IV.	1261		180
"	II. és IV.	312 1199		180
"	I. és II.	53 491		179
"	IV.	1143		179
"	I.	63		178
"	IV.	1243		178
"	I.	191		177
"	I. és II.	155 649		
"	III.	630		175
"	IV.	993		175
"	III.	530		174
"	I. és III.	162 529		96
"	III.	836		96
"	IV.	1199		173
"	IV.	1039		173
"	II.	258 és 496		84
"	II.	483		144
"	III.	503		
"	I. és III.	140 683		
"	I. és III.	37 694		
"	IV.	1065		
"	II. és IV.	370 929		19
"	I. és II.	43 546		19
"	IV.	1015		
"	III.	782		
"	III.	783		
"	III. és I.	120 714 1/2		
"	I. és III.	166 727		
"	III. és IV.	701 1137		
"	II.	419		
"	III.	877		
"	III.	610		37
"	I. és III.	135 542		71
"	III.	754		71
"	I. és III.	58 709		69
"	III.	789		69
"	I.	797		67
"	II.	500		37
"	V.	1369		29
"	III.	887		29
"	III.	886		29
"	III.	772		83
"	IV.	1182		83
"	II.	379		61
"	I. és III.	190 707		19
"	III.	776		19
"	II. és III.	454 és 702		610
"	I. és III.	41 747		63
"	III.	870		63
"	III.	875		10
"	I. és III.	106 676		10
"	IV.	1244		10
"	III.	850		21
"	II. és III.	214 és 678		21
"	I. és III.	76 712		22
"	IV.	1035		22
"	IV.	1147		20
"	IV.	1146		20
"	I.	47		4
"	III.	780		17
"	IV.	1102		17

Homolitz község	IV.	kötet 998	lapszám tjkvben	32 helyrzi sz.
"	III.	" 846	"	17
"	II.	" 403	"	587
"	III.	" 837	"	607
"	IV.	" 979	"	9
"	IV.	" 978	"	9
"	III.	" 615	"	9
"	III.	" 792	"	6
"	V.	" 1423	"	6
"	III.	" 752	"	86
"	IV.	" 915	"	86
"	I. és IV.	" 79 1234	"	41
"	IV.	" 991	"	41
"	III.	" 763	"	41
"	III.	" 834	"	1
"	III.	" 636	"	1
"	III.	" 824	"	84

ezennel fogantatba tétetik és annak megkezdésére a helyszínen (Homolitz község határán) tárgyalási határrapul 1887. évi június hó 25-én és következő napjainak délelőtti 10 óráig tüzetik ki, és erre az összes telekkönyvi érdekeltek az 1881. évi XLI. t. cz. 46. §-a értelmében azon megjegyzéssel idéztetnek meg, hogy az érdekeltek elmaradása a kártalanítás fölért hozandó érdemleges határozatot nem gátolja. Kelt Pancsován, a kir. tszék min polgári bíróságnak, 1887. évi május hó 3-án tartott üléséből. 2-3

Rezső trónörökös
Ó cs. és kir. Fensége
megjegyzése a krondorfi
viz felett: „Ez az a jó
krondorfi — ritkán hiány-
zik asztalunkon“

Ó cs. és kir. Fensége
Stefánia koronahercegné
főudvarmestere: „Ó cs. és
Fensége a koronahercegné
örömmel vett tudomást, a
„Koronahercegné Stefánia
forrás „kelendőségéről.
Pálffy s. k.

A gyógyvadász közéletével felhívjuk az igen tisztelt közönség figyelmét a hírneves

KRONDORFI SAVANYUVIZRE

KORONAHERCEGNÉ STEFÁNIA-forrás

mint az általánosan elismert legkifináltabb gyógy- és itató italra. Páratlan gyógyhatással bír ezen CARLSBAD mellett eredő ásványvíz köhögéssnél, rekedtségnél, tüdő- és gyomorhurutnál, ugyintén székrekedésnél.

BORRAL VEGYITVE A LEGKELEMESEBB ITAL.

Kapható minden fűszerüzletben gyógyszerárban és vendéglőben. Főraktár Pancsova és Zimonyra nézve

Stellamor Gyulánál Pancsován.

Törvényszéki csarnok.

A hét folyamán a pancsovai kir. törvényszéknek a következő bűnügyek kerülnek végtárgyalás alá, úgy mint.

Június hó 16-an.

2013/87 bftó sz. a. Batuzan István pancsovai lakos, hatóság elleni erőszak. 1908/87 bftó sz. a. Dobricsán Jetta bujfalvi lakos, hatóság elleni erőszak. 2460/87 bftó sz. a. Lukács Rada számos lakos, könnyű és súlyos testi sértés. 2463/87 bftó sz. a. Petrov Jova és társai illancsai lakosok súlyos testi sértés. 2511/87 bftó sz. a. Spariosza Adam uzdini lakos, súlyos testi sértés.

Június hó 17-én.

2588/87 bftó sz. a. Hügel Gáspár pancsovai lakos, szándékos emberölés. 2757/87 bftó sz. a. Erdelján Péter és társai bujfalvi lakosok emberölés. 2800/87 bftó sz. a. Neda Naszta és társai uzdini lakosok, hatósági közeg elleni erőszak. 3208/87 bftó sz. a. Petkov Száva és társai bujfalvi lakos, halált okozó súlyos testi sértés.

Június hó 18-an.

2124/87 bftó sz. a. Tubics Rada mosorini lakos, súlyos testi sértés. 2312/87 bftó sz. a. Mrgyán Mita kátyi lakos, súlyos testi sértés. 2035/87 bftó sz. a. Sakalov Láva és társai kátyi lakos, lopás. 2038/87 bftó sz. a. Tubics Nova és társai mosorini lakosok súlyos testi sértés. 3248/87 bftó sz. a. Milinovic Zsiva breztovaczi lakos hatóság elleni erőszak. 3201/87 bftó sz. a. Plaskies Péter zaabylai lakos gyilkosság.

HIRDETÉMÉNY.

Alfölrött fűszolgabíró által ezennel közhírré tétetik, hogy a Czrepaja község tulajdonát képező czrepajai italmérségi jog a f. évi július hó 1-től 1890 évi június hó 30-ig terjedő 3 évre f. évi június hó 15-én d. e. 9 órakor Czrepaja község határán nyilvános szóbeli árlejtés útján a legutóbbi ígérőnek haszonbérbe adatik.

A vállalkozni szándékosok kötelesek az 1000 forint megálapított kikéltési ár 10%-át vagyis 100 frtot az árlejtés kezdetére készpénzben bányatépész letenni, a mely bányatépész a szerződés megkötése után az évi haszonbéri összeg felére lesz kiegészítendő és biztosíték gyanánt Czrepaja község pénztárába letéteményezendő.

A haszonbéri összeg előleges felévi részletekben fizetendő, a biztosíték az utolsó felévi részletbe tudatik be.

Szóbeli ajánlatok nem fogadtatnak el. Kelt Antalfalván 1887 év június 5.

Hegedűs
fűszolgabíró.

Felelős szerkesztő: **Dr. Vizoly Z.**

Hirdetések. Inserate.

Huzás már a jövő hónapban.

Kincsem á 1 ft | Sorsjegy 10 ft
Sorsjegy csak

50.000 ft

50 nyeremény készpénzben

10.000 ft, 5000 ft 20⁰⁰ levon.

4785 pénznyeremény.

Kincsem Sorsjegyek kaphatók
A magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában: Budapest, váci-utca 6. sz.

ÉRTESETÉS.

A pancsovai izr. kerületi anyakönyvi elnökségtől a helybeli, valamint a kerülethez tartozó helybeli, mint külső tagoknak tudomására hozatik hogy Goldgruber S. ur anyakönyvvezető távolléte alatt, minden ide vágó ügyek, a községi anyakönyvi elnöknek lesznek pontosan bejelentendők.

Polatschek Lajos
kerületi elnök.

KUNDMACHUNG.

In dem der serbischen Kirchengemeinde gehörigen neu zugebauten Gebäude (früher Wranjeschewisches Haus) sind 2 Gewölber mit 1 Juli und eine Wohnung im I. Stock mit 1 September 1887 zu vermieten.

Die serbische Kirchenversteherung. 1-2

HUZÁS

már e hó 24-dikén

KINCSEM-SORSJEGYEK à 1 frt

11 SORSJEGY 10 frt

6 Sorsjegy 5 frt 50 kr.

Főnyeremény Készpénzben

50.000 frt.

Továbbá
10.000 frt. 5000 frt. 20% levonással

4875 Pénznyeremény

KINCSEM SORSJEGY kapható

A MAGYAR LOVAREGYLET SORSJEGYEK IRODÁJÁBAN:

Budapest, Váci-utca 6. sz. Továbbá e lap kiadóhivatalában

Notatott Beck J. N.-nél Páncsován.

W

A lap s

kölemé

A., P.

Egész

Fél

Ngye

Ne
tekint
kőszá
reá kő
natra
képví
A hatá
ge ma
közeli
sem fo
ország
szük t
vele.

Bel
kormán
a napi
tényleg

Ez
ratlanu
sében,
12 sz
kormán
álló 80

Ez
zonyit.
litikai
király
tolsó es
akar m
szerb á
is; vag
kőzt —
tárismus
— m
mondha
tgyi vi
koalitió
politikai

Tár

Eine Jug

Oh
schmeiche
meine Ge
thig süsse
entriekt!

Wel
bestimmt,
niederer
fernab vor
meraufent
liebliche
schatteten
für all' de
Mangel ar
hätte. —

Und
schweren
die erfris
tigend die
jagenden
purpurnen